

Mjölby kommun, Arbetsutskott 2025-09-08

§ 129

Diarienummer: KS/2025:158

Remiss av betänkandet Stärkt insyn i politiska processer SOU 2025:52

Bakgrund

Regeringen efterfrågar synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet Stärkt insyn i politiska processer (SOU 2025:52).

Regeringen tillsatte den 15 juni 2023 en kommitté med uppgift att göra en översyn över nuvarande reglering om insyn i finansiering av partier samt att överväga om det finns behov av en reglering som ställer krav på insyn i kontakter mellan politiska beslutsfattare och aktörer som vill bedriva politisk påverkan (lobbyister).

Sammanfattning

Kommittén fastslår inledningsvis att försök att påverka politiska beslut är en legitim och viktig del av en livskraftig demokrati. Däremot bör påverkan ske så öppet som möjligt för att säkra allmänhetens rätt till insyn i de politiska processerna.

Betänkandet innehåller två övergripande delar, det gäller dels insyn i finansiering av politiska partier och valkandidater, dels i kontakter mellan politiska beslutsfattare och lobbyister. Kommittén föreslår i sitt betänkande ändringar i lagen (2018:90) om insyn i finansiering av partier samt att införa en ny lag om insyn i kommunikation med syfte att påverka politiska beslut.

Lagförslagen innehåller bland annat ett generellt förbud mot anonyma bidrag samt utländska bidrag; att partiets kostnader, tillgångar och skulder ska redovisas; och att införa ett register som ska ge en ökad insyn i påverkanskommunikation (lobbning).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-07-09

Remiss av betänkandet Stärkt insyn i politiska processer (SOU 2025:52)

SOU 2025:52 Ökad insyn i politiska processer

Beslut

1. Arbetsutskottet lämnar ärendet till kommunstyrelsen för beslut.

—

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Justitiedepartementet
Akten

Kommunstyrelsens förvaltning

Datum 2025-07-09
Diarienummer KS/2025:158

Handläggare
Anton Jidskog

Kommunstyrelsen

Remittering av betänkandet Stärkt insyn i politiska processer

Bakgrund

Regeringen efterfrågar synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet Stärkt insyn i politiska processer (SOU 2025:52).

Regeringen tillsatte den 15 juni 2023 en kommitté med uppgift att göra en översyn över nuvarande reglering om insyn i finansiering av partier samt att överväga om det finns behov av en reglering som ställer krav på insyn i kontakter mellan politiska beslutsfattare och aktörer som vill bedriva politisk påverkan (lobbyister).

Sammanfattning

Kommittén fastslår inledningsvis att försök att påverka politiska beslut är en legitim och viktig del av en livskraftig demokrati. Däremot bör påverkan ske så öppet som möjligt för att säkra allmänhetens rätt till insyn i de politiska processerna.

Betänkandet innehåller två övergripande delar, det gäller dels insyn i finansiering av politiska partier och valkandidater, dels i kontakter mellan politiska beslutsfattare och lobbyister. Kommittén föreslår i sitt betänkande ändringar i lagen (2018:90) om insyn i finansiering av partier samt att införa en ny lag om insyn i kommunikation med syfte att påverka politiska beslut.

Lagförslagen innehåller bland annat ett generellt förbud mot anonyma bidrag samt utländska bidrag; att partiets kostnader, tillgångar och skulder ska redovisas; och att införa ett register som ska ge en ökad insyn i påverkanskommunikation (lobbning).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-07-09

Remiss av betänkandet Stärkt insyn i politiska processer (SOU 2025:52)

SOU 2025:52 Ökad insyn i politiska processer

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen lämnar remissvar i enlighet med bilagt förslag till yttrande.

Tjänsteskrivelse

Datum 2025-07-09
Diarienummer KS/2025:158

Beslutet skickas till
Justitiedepartementet
Akten

Beskrivning av ärendet

Stärkt insyn i finansiering av politiska partier

Den ena delen av betänkandet behandlar frågan om insyn i partiers finansiering. Arbetet bygger vidare på den nu gällande lagen (2018:90) om insyn i finansiering av partier och syftar till att minska risken för otillbörlig påverkan och att stärka allmänhetens förtroende för det politiska systemet.

Den nuvarande lagstiftningen innehåller en gräns på 0,05 prisbasbelopp (2 940 kr för år 2025) för anonyma bidrag, denna gräns föreslås slopas helt. I praktiken är anonyma bidrag redan ovanliga, men kommittén menar att ett generellt förbud minskar risken för kringgående och stärker legitimiteten i regelverket. Samtidigt föreslås att mycket små bidrag, under 0,005 prisbasbelopp (294 kr för år 2025), fortsättningsvis ska kunna hanteras förenklat, utan fullständig redovisning.

Vidare föreslås att redovisningsskyldigheten ska utökas till att omfatta även kostnader, tillgångar och skulder, inte bara intäkter. Detta är i linje med internationella rekommendationer, bland annat från Europarådets Greco-organ, och avser att ge en mer komplett bild av partiers ekonomiska situation och beroenden. Redovisningen ska särskilt ange valkampanjkostnader samt lån från enskilda, inklusive långivarens identitet vid större belopp.

Kommittén lyfter även problemet med särskilda insamlingsorganisationer som potentiella kanaler för att dölja ursprunget till bidrag. För att motverka detta föreslås att partier endast får ta emot bidrag som förmedlas av annan om de samtidigt får fullständig information om de ursprungliga givarna. I annat fall ska bidraget betraktas som anonymt – och därmed förbjudet.

För att ytterligare stärka tillsynen föreslås att alla föreningar som är redovisningsskyldiga enligt insynslagen ska vara skyldiga att låta en revisor granska redovisningen. De föreningar som inte omfattas enligt lag eller stadgar att utse en revisor ska utse en särskild granskare som ska utföra granskningen.

Slutligen föreslår kommittén ett nytt förbud mot att ta emot utländska bidrag, med vissa undantag, exempelvis för samarbete inom EU. Förbudet syftar till att förebygga utländsk påverkan på svenska val och politisk opinion. Om ett otillåtet utländskt bidrag ändå tas emot, måste det återlämnas, annars kan en särskild sanktionsavgift utdömas.

Insyn i kontakter mellan beslutsfattare och påverkansaktörer

Den andra centrala delen av kommitténs uppdrag har varit att utreda behovet av ökad insyn i kontakter mellan politiska beslutsfattare och aktörer som vill påverka politiska beslut, ofta kallade lobbyister. Kommittén konstaterar att denna typ av påverkanskommunikation har blivit en allt viktigare del av det politiska beslutsfattandet i Sverige, särskilt på nationell nivå. Kontakter med

Tjänsteskrivelse

Datum 2025-07-09
Diarienummer KS/2025:158

påverkansaktörer sker ofta genom personliga möten, e-post eller telefonsamtal, och dessa kontakter sker i stor utsträckning med statsråd, riksdagsledamöter och deras medarbetare. Kommittén framhåller att även om lobbning är en naturlig del av ett öppet demokratiskt system, så finns det ett växande behov av transparens för att motverka otillbörlig påverkan, intressekonflikter och i förlängningen korruption.

Mot den bakgrunden föreslår kommittén att en ny lag ska införas: lagen om insyn i kommunikation med syfte att påverka politiska beslut. Lagen innebär att juridiska personer och vissa näringsidkare som bedriver organiserad påverkan, direkt eller som ombud, ska registrera sig som påverkansaktörer och regelbundet lämna information om sin verksamhet, sina kontakter med beslutsfattare samt vilka intressen eller uppdragsgivare de företräder. Kommunikationen ska gälla kontakter med syfte att påverka beredning eller beslut i ett konkret ärende på nationell nivå, och omfattar både egenintresse och påverkansarbete för annans räkning.

Kommittén har valt att avgränsa regleringen till kontakt med beslutsfattare och medarbetare på riksdags- och regeringsnivå, men betonar att det på sikt kan bli aktuellt att utvidga den även till regional och lokal nivå. Privatpersoner omfattas inte av registreringsskyldigheten, men aktörer som agerar genom konsulter eller andra ombud omfattas. Dessa måste uppge sina uppdragsgivare, i syfte att förhindra kringgående av regelverket via mellanled.

Bedömningar/övervägande

Stärkt insyn i finansiering av politiska partier

- Risk för oproportionerlig belastning för lokala organisationer som blir särskilt påverkade av den ökade administrationen som medföljer de utökade redovisningskraven. Krav på revisor eller särskild granskare gäller oavsett partiets storlek, vilket kan innebära ekonomisk och praktisk belastning för exempelvis kommunala partiorganisationer eller lokala partier.
- Kravet på fullständiga personuppgifter på givare för donationer som överstiger 0,005 prisbasbelopp kan avskräcka vissa privatpersoner från att donera. Detta riskerar att slå hårdare mot lokala partier som är särskilt beroende av mindre donationer från privatpersoner.

Insyn i kontakter mellan beslutsfattare och påverkansaktörer

- Begreppet *påverkanskommunikation* definieras som kontakt med politiska beslutsfattare i syfte att påverka beredning eller beslut i ett ärende. Denna formulering utesluter kontakter som sker i ett tidigare skede, innan ett konkret ärende formellt föreligger. I praktiken är det dock ofta just i dessa tidiga faser som politiska kontakter etableras, och många gånger är det först i efterhand som det står klart om ett visst samtal haft verklig påverkan på ett ärende eller beslut. Exempelvis är det oklart hur en rapport eller inbjudan till möte ska bedömas, om kontakten sker innan ett konkret ärende påbörjats men ändå med ett tydligt sakintresse.

Tjänsteskrivelse

Datum 2025-07-09
Diarienummer KS/2025:158

- Detta innebär att bedömningen om en kontakt är registreringspliktig i hög grad riskerar att bero på subjektiva tolkningar av syfte och sammanhang. Risken är att välvilliga aktörer, exempelvis kommuner, men även inom civilsamhället och små näringslivsaktörer, kan dra sig för att föra dialog med beslutsfattare för att undvika administrativ osäkerhet eller risk för felaktig registrering.
- Gränsdragningen riskerar även att göra regelverket tandlöst eftersom den exkluderar kontakter som sker i syfte att påbörja ett ärende samt kontakter som sker efter beslut men under implementering. Enligt kommitténs egen undersökning är det viktigast att ta kontakt så tidigt som möjligt i en process, helst innan en utredning eller liknande har tillsatts. Lagförslaget fångar heller inte upp de mest problematiska formerna av påverkanskommunikation, exempelvis vänskapskorruption eller påverkan som sker i det fördolda. Ett rimligt antagande är att aktörer som vill undvika insyn skiftar sitt fokus till sådana metoder eller de delar av ärendeprocessen som inte omfattas av registreringsplikten.
- Enligt förslaget omfattas inte kontakt med beslutsfattare på regional och kommunal nivå av registreringsskyldighet. Däremot lyfter kommittén att det efter en tid från att regelverket varit på plats bör utredas om även dessa kontakter ska omfattas. Politiska beslutsfattare på kommunnivå har ofta mycket omfattande kontakter med det lokala näringslivet och civilsamhället, där kommunen är en del i ett integrerat samarbete för lokal tillväxt och utveckling. Skulle ett sådant förslag bli verklighet riskerar det att få betydande konsekvenser för det lokala samarbetet, eftersom lokala aktörer kan dra sig för att skapa kontakt med kommunens beslutsfattare på grund av den ökade administrativa bördan och rädsla för sanktioner. Om ett sådant införande skulle bli aktuellt i framtiden måste det övervägas mycket noggrant och kan inte utgå från att samma förhållanden gäller på lokal nivå som på central nivå.

Tjänsteskrivelse

Datum 2025-07-09
Diarienummer KS/2025:158

Förslag till yttrande

Mjölby kommun har tagit del av betänkandet *SOU 2025:52 – Stärkt insyn i politiska processer* och lämnar härmed följande synpunkter. Kommunen delar betänkandets övergripande ambition att stärka demokratins legitimitet genom att ge allmänheten en ökad insyn i politiska beslutsprocesser. Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar främst vad gäller förslagets rättssäkerhet och påverkan på den lokala demokratin.

Stärkt insyn i finansiering av politiska partier

Mjölby kommun delar kommitténs slutsats att det föreligger behov av transparens i partiets ekonomi. Vi vill dock framhålla att de utökade redovisningskrav som föreslås, inklusive krav på redovisning av utgifter, tillgångar och skulder samt kravet om granskning av revisor eller särskild granskare, riskerar att medföra oproportionerlig, administrativ och ekonomisk belastning för mindre, lokala partiorganisationer.

Samma krav föreslås gälla oavsett organisationens storlek. Detta slår särskilt hårt mot de mindre partier som verkar på kommunal nivå och som saknar egna administrativa resurser eller revisorer, vilket i förlängningen kan påverka partiets möjligheter att bedriva lokal verksamhet och minska mångfalden i de lokala partilandskapen.

Förslaget att kräva fullständiga personuppgifter för givare som donerar mer än 0,005 prisbasbelopp kan avskräcka vissa privatpersoner från att donera. Detta riskerar att slå hårdare mot lokala partier som är särskilt beroende av mindre donationer från privatpersoner.

Insyn i kontakter mellan beslutsfattare och påverkansaktörer

I betänkandet föreslås en ny lag som innebär att juridiska personer och vissa näringsidkare som bedriver påverkanskommunikation (lobbying), direkt eller som ombud, ska registrera sig som påverkansaktörer och regelbundet lämna information om sin verksamhet. Begreppet *påverkanskommunikation* avgränsas i betänkandet till kontakt med politiska beslutsfattare att påverka beredning eller beslut i ett ärende. Detta innebär att kontakter som sker innan ett ärende formellt initierats undantas från registreringsskyldigheten. I praktiken är det dock just i dessa tidiga faser som politiska kontakter etableras, exempelvis genom informationsmöten, överlämnande av rapporter eller inbjudningar till samtal. Det är också ofta först i efterhand som det blir tydligt om en kontakt faktiskt haft påverkan.

Detta skapar en situation där aktörer tvingas göra subjektiva tolkningar av syftet med sina kontakter. Risker är att välvilliga aktörer, inklusive kommuner, civilsamhällesorganisationer och små näringslivsaktörer, drar sig för att initiera kontakter av rädsla för att göra fel eller belastas med administrativ hantering.

Mjölby kommun vill också uppmärksamma att den gränsdragning som föreslås riskerar att göra regelverket tandlöst eftersom den exkluderar kontakter som sker i syfte att påbörja ett ärende samt kontakter som sker efter beslut men under implementering. Enligt kommitténs egen undersökning är det oftast mest effektivt att ta kontakt så tidigt som möjligt i en process, helst innan ett ärende initierats.

Tjänsteskrivelse

Datum 2025-07-09
Diarienummer KS/2025:158

Denna lucka kan medföra att aktörer som vill undgå insyn i stället fokuserar sina resurser på just de delar av processen som inte omfattas av registreringsplikten. Det finns därför en risk att de mest problematiska formerna av påverkanskommunikation – såsom vänskapskorruption eller informella kontakter i det fördolda – inte fångas upp av regleringen.

Enligt förslaget omfattas inte kontakt med beslutsfattare på regional och kommunal nivå av registreringsskyldighet. Däremot framgår det en utvärdering om detta kan vara aktuell i framtiden. Politiska beslutsfattare på kommunnivå har ofta mycket omfattande kontakter med det lokala näringslivet och civilsamhället, där kommunen är en del i ett integrerat samarbete för lokal tillväxt och utveckling. Mjölby kommun ser en risk att aktörer kan dra sig för att skapa kontakter med politiska beslutsfattare i rädsla att belastas av en administrativ börda, vilket får en påverkan på samarbetsklimatet mellan kommuner, näringsliv och civilsamhälle. Om ett sådant införande skulle bli aktuellt i framtiden måste det övervägas mycket noggrant och kan inte utgå från att samma förhållanden gäller på lokal nivå som på central nivå.

Sammanfattning

Mjölby kommun tillstyrker betänkandets övergripande syfte att öka transparensen i demokratiska processer, vi ser dock att förslaget riskerar att medföra vissa oönskade konsekvenser för rättssäkerheten och den lokala demokratin. Dessa är:

- Oproportionerligt ökad administrativ och ekonomisk belastning för lokala partiorganisationer.
- Minskad vilja att donera till lokala partier.
- Otydlig gränsdragning för vilka kontakter som omfattas av registreringsskyldighet riskerar att skapa rättsosäkerhet.
- Regelverket får en liten effekt på insyn i påverkanskommunikation eftersom den möjliggör för aktörer att undvika registreringsskyldigheten.
- Ett framtida införande av registreringsskyldighet för kontakter med beslutsfattare på lokal och regional nivå får konsekvenser för det lokala samarbetsklimatet.

Mjölby kommun tackar för möjligheten att lämna remissvar på betänkandet *SOU (2025:52) – Stärkt insyn i politiska processer*.

Kommunstyrelsens förvaltning

Andreas Capilla
Kommundirektör

Yttrande från Mjölby kommun - Remiss av betänkandet Stärkt insyn i politiska processer

Mjölby kommun har tagit del av betänkandet *SOU 2025:52 – Stärkt insyn i politiska processer* och lämnar härmed följande synpunkter. Kommunen delar betänkandets övergripande ambition att stärka demokratins legitimitet genom att ge allmänheten en ökad insyn i politiska beslutsprocesser. Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar främst vad gäller förslagets rättssäkerhet och påverkan på den lokala demokratin.

Stärkt insyn i finansiering av politiska partier

Mjölby kommun delar kommitténs slutsats att det föreligger behov av transparens i partiets ekonomi. Vi vill dock framhålla att de utökade redovisningskrav som föreslås, inklusive krav på redovisning av utgifter, tillgångar och skulder samt kravet om granskning av revisor eller särskild granskare, riskerar att medföra oproportionerlig, administrativ och ekonomisk belastning för mindre, lokala partiorganisationer.

Samma krav föreslås gälla oavsett organisationens storlek. Detta slår särskilt hårt mot de mindre partier som verkar på kommunal nivå och som saknar egna administrativa resurser eller revisorer, vilket i förlängningen kan påverka partiets möjligheter att bedriva lokal verksamhet och minska mångfalden i de lokala partilandskapen.

Förslaget att kräva fullständiga personuppgifter för givare som donerar mer än 0,005 prisbasbelopp kan avskräcka vissa privatpersoner från att donera. Detta riskerar att slå hårdare mot lokala partier som är särskilt beroende av mindre donationer från privatpersoner.

Insyn i kontakter mellan beslutsfattare och påverkansaktörer

I betänkandet föreslås en ny lag som innebär att juridiska personer och vissa näringsidkare som bedriver påverkanskommunikation (lobbying), direkt eller som ombud, ska registrera sig som påverkansaktörer och regelbundet lämna information om sin verksamhet. Begreppet *påverkanskommunikation* avgränsas i betänkandet till kontakt med politiska beslutsfattare att påverka beredning eller beslut i ett ärende. Detta innebär att kontakter som sker innan ett ärende

Yttrande

Datum 2025-07-24
Diarienummer KS/2025:158

formellt initierats undantas från registreringsskyldigheten. I praktiken är det dock just i dessa tidiga faser som politiska kontakter etableras, exempelvis genom informationsmöten, överlämnande av rapporter eller inbjudningar till samtal. Det är också ofta först i efterhand som det blir tydligt om en kontakt faktiskt haft påverkan.

Detta skapar en situation där aktörer tvingas göra subjektiva tolkningar av syftet med sina kontakter. Risken är att välvilliga aktörer, inklusive kommuner, civilsamhällesorganisationer och små näringslivsaktörer, drar sig för att initiera kontakter av rädsla för att göra fel eller belastas med administrativ hantering.

Mjölby kommun vill också uppmärksamma att den gränsdragning som föreslås riskerar att göra regelverket tandlöst eftersom den exkluderar kontakter som sker i syfte att påbörja ett ärende samt kontakter som sker efter beslut men under implementering. Enligt kommitténs egen undersökning är det oftast mest effektivt att ta kontakt så tidigt som möjligt i en process, helst innan ett ärende initierats.

Denna lucka kan medföra att aktörer som vill undgå insyn i stället fokuserar sina resurser på just de delar av processen som inte omfattas av registreringsplikten. Det finns därför en risk att de mest problematiska formerna av påverkanskommunikation – såsom vänskapskorruption eller informella kontakter i det fördolda – inte fångas upp av regleringen.

Enligt förslaget omfattas inte kontakt med beslutsfattare på regional och kommunal nivå av registreringsskyldighet. Däremot framgår det en utvärdering om detta kan vara aktuell i framtiden. Politiska beslutsfattare på kommunnivå har ofta mycket omfattande kontakter med det lokala näringslivet och civilsamhället, där kommunen är en del i ett integrerat samarbete för lokal tillväxt och utveckling. Mjölby kommun ser en risk att aktörer kan dra sig för att skapa kontakter med politiska beslutsfattare i rädsla att belastas av en administrativ börda, vilket får en påverkan på samarbetsklimatet mellan kommuner, näringsliv och civilsamhälle. Om ett sådant införande skulle bli aktuellt i framtiden måste det övervägas mycket noggrant och kan inte utgå från att samma förhållanden gäller på lokal nivå som på central nivå.

Sammanfattning

Mjölby kommun tillstyrker betänkandets övergripande syfte att öka transparensen i demokratiska processer, vi ser dock att förslaget riskerar att medföra vissa oönskade konsekvenser för rättssäkerheten och den lokala demokratin. Dessa är:

- Oproportionerligt ökad administrativ och ekonomisk belastning för lokala partiorganisationer.

Yttrande

Datum 2025-07-24
Diarienummer KS/2025:158

- Minskad vilja att donera till lokala partier.
- Otydlig gränsdragning för vilka kontakter som omfattas av registreringsskyldighet riskerar att skapa rättsosäkerhet.
- Regelverket får en liten effekt på insyn i påverkanskommunikation eftersom den möjliggör för aktörer att undvika registreringsskyldigheten.
- Ett framtida införande av registreringsskyldighet för kontakter med beslutsfattare på lokal och regional nivå får konsekvenser för det lokala samarbetsklimatet.

Mjölby kommun tackar för möjligheten att lämna remissvar på betänkandet
SOU (2025:52) – Stärkt insyn i politiska processer.

Cecilia V. Burenby (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Justitiedepartementet
Grundlagsenheten
Henrik Starfelt

Remiss av betänkandet Stärkt insyn i politiska processer (SOU 2025:52)

Remissinstanser

1. Arbetarepartiet Socialdemokraterna
2. Arbetsgivarverket
3. Bokföringsnämnden
4. Brottsförebyggande rådet
5. Bräcke kommun
6. Centerkvinnorna
7. Centerpartiet
8. Centerpartiets Ungdomsförbund
9. Centrum för Rättvisa
10. Civil Rights Defenders
11. Civos
12. Concord Sverige
13. FAR
14. Filipstads kommun

15. Fremia
16. Företagarna
17. Förvaltningsrätten i Stockholm
18. Giva Sverige
19. Grön Ungdom
20. Gullspångs kommun
21. Göteborgs kommun
22. Göteborgs universitet (Statsvetenskapliga institutionen)
23. Haninge kommun
24. Heby kommun
25. Hofors kommun
26. Hovrätten över Skåne och Blekinge
27. Höör kommun
28. IF Metall
29. Institutet för mänskliga rättigheter
30. Institutet mot mutor
31. Integritetsskyddsmyndigheten
32. IOGT-NTO
33. Justitiekanslern
34. Kammarkollegiet
35. Kammarrätten i Stockholm
36. Kils kommun

37. Kommerskollegium
38. Kristdemokraterna
39. Kristdemokratiska Kvinnoförbundet
40. Landskrona kommun
41. Landsorganisationen Sverige
42. Landsrådet för Sveriges barn- och ungdomsorganisationer
43. Lantbrukarnas Riksförbund
44. Liberala Kvinnor
45. Liberala Ungdomsförbundet
46. Liberalerna
47. Lilla Edets kommun
48. Lunds universitet (Juridiska fakulteten)
49. Lycksele kommun
50. Malmö kommun
51. Miljöpartiet de gröna
52. Mjölby kommun
53. Moderata Ungdomsförbundet
54. Moderaterna
55. Moderatkvinnorna
56. Myndigheten för psykologiskt försvar
57. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
58. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

59. Oskarshamns kommun
60. Partibidragsnämnden
61. Piteå kommun
62. Precis Sverige AB
63. Regelrådet
64. Region Gotland
65. Region Jämtland Härjedalen
66. Region Norrbotten
67. Region Skåne
68. Region Stockholm
69. Region Örebro län
70. Revisorsinspektionen
71. Riksdagens ombudsmän
72. Riksdagsförvaltningen
73. Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas,
transpersoners och Queeras rättigheter, RFSL
74. Riksförbundet för sexuell upplysning, RFSU
75. Riksorganisationen Kristdemokratiska Ungdomsförbundet
76. Rädda barnen
77. Sala kommun
78. Skurups kommun
79. Skövde kommun

80. Sotenäs kommun
81. Statskontoret
82. Statistiska centralbyrån
83. Stockholms kommun
84. Stockholms tingsrätt
85. Stockholms universitet (Juridiska och statsvetenskapliga institutionerna)
86. Storfors kommun
87. Svalövs kommun
88. Svenska journalistförbundet
89. Svenska PR-företagen (Svensk PR)
90. Svenska Röda Korset
91. Svenskt Näringsliv
92. Sverigedemokraterna
93. Sverigedemokraternas kvinnoförbund
94. Sveriges advokatsamfund
95. Sveriges Akademikers Centralorganisation
96. Sveriges Kommuner och Regioner
97. Sveriges kommunikationsbyråer (Komm)
98. Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund
99. Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund
100. Säkerhetspolisen

101. Sävsjö kommun
102. Tidningsutgivarna
103. Tjänstemännens Centralorganisation
104. Tranemo kommun
105. Transparency International Sverige
106. Umeå universitet (Statsvetenskapliga institutionen)
107. Ung Vänster
108. Uppsala universitet (juridiska fakulteten och statsvetenskapliga institutionen)
109. Utgivarna
110. Utrikespolitiska institutet
111. Valmyndigheten
112. Vaxholms kommun
113. Vännäs kommun
114. Vänsterpartiet
115. Västerås kommun
116. Västra Götalandsregionen
117. Växjö kommun
118. Ånge kommun
119. Åre kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Justitiedepartementet **senast den 26 september 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till ju.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till till Ju.L6@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Ju2025/01117 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett [beställningsformulär hos Elanders Sverige AB](#).

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Benny Lindholm Närlinge
Kansliråd

Kopia till

Elanders Sverige AB, e-postadress: betankande@elanders.com